Република Србија
УПРАВНИ СУД
4 У. 18784/13
19.02.2016. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Душанке Марјановић, председника већа, Весне Лазаревић и Весне Даниловић, чланова већа, са судским саветником Горданом Војновић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиље А.А. из ..., против туженог Републичког фонда за здравствено осигурање, ради поништаја решења туженог УП II-02/6 број: 180.2-333/13 од 22.10.2013. године, у предмету остваривања права из осигурања, у нејавној седници већа, одржаној дана 19.02.2016. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба **СЕ УВАЖАВА**, **ПОНИШТАВА** решење Републичког фонда за здравствено осигурање УП II-02/6 број: 180.2-333/13 од 22.10.2013. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиље изјављена против решења Републичког фонда за здравствено осигурање – Филијале за Борски округ – Одељења за здравствено осигурање број: 180.7-391/2013-177 од 15.07.2013. године, којим решењем је, ставом 1. диспозитива, тужиљи утврђено својство обавезно осигураног лица по основу пољопривреде у складу са чланом 17. став 1. тачка 21) Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, број 107/05...119/12) почев од правноснажности тог решења. Ставом 2. диспозитива истог решења одређено је да је Фабрика бакарних цеви Мајданпек, Дебели Луг 9/9, Мајданпек, дужна да по правноснажности тог решења изврши одјаву осигуранице из става 1. диспозитива, као члана породице запосленог Б.Б. из ..., СО ..., а ставом 3. диспозитива је наложено тужиљи да по правноснажности тог решења поднесе пријаву на М обрасцу, за себе, по основу осигурања из става 1. диспозитива тог решења.

Тужбом поднетом Управном суду дана 28.11.2013. године тужиља је оспорила законитост решења туженог органа, наводећи да се у смислу одредби члана 17. став 1. тачка 21) и члана 24.-27. Закона о здравственом осигурању она не може сматрати осигураником – пољопривредником, с обзиром да није власник пољопривредног земљишта, као ни њен супруг, да не обрађује било какво пољопривредно земљиште и да је до сада била здравствено

осигурана преко свог супруга запосленог у Фабрици бакарних цеви у .... Указала је да живи у породичној заједници само са својим супругом Б.Б., који је власник две катастарске парцеле укупне површине око 7 ари и 94м2. Истакла је да се никада није сама пријавила на ПИО по основу пољопривреде, јер за то никада није испуњавала законске услове, да је такву пријаву извршило неовлашћено треће лице, као и да је ниједан државни орган о томе није обавестио. Сматра да је образложење оспореног решења потпуно нејасно, будући да у домаћинству тужиље нема чланова породице који су осигурани по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања, као и да је елементарна обавеза туженог органа била да, ако се позива на одредбу члана 17. Закона о здравственом осигурању и тврди да је без утицаја на правилно решавање ове правне ствари чињеница да тужиља и њен супруг нису власници пољопривредног земљишта из разлога што је неки члан њеног породичног домаћинства осигуран преко пољопривреде, наведе у образложењу решења име тог лица и доказ да је то лице члан породичног домаћинства тужиље. Празно позивање на један члан закона и тврдња за коју нема доказа у списима предмета, по мишљењу тужиље, води томе да је оспорено решење у супротности и са чињеницама утврђеним током поступка. Са изнетих разлога предложила је да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао у свему при разлозима из образложења оспореног решења и предложио да суд одбије тужбу као неосновану.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. истог закона, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списа ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Према образложењу оспореног решења, у поступку по жалби је из Уверења Министарства финансија и привреде РС, Регионалног центра Ниш – Експозитура Мајданпек број: 063-437-05-2069/2013-D5C0E од 15.07.2013. године утврђено да тужиља, према књиговодственој евиденцији наведене експозитуре, није уплатила доспеле обавезе јавних прихода закључно са 02.08.2012. године, и то доприносе за ПИО, у износу од 993.478,14 динара. Из листинга РФ ПИО установљено је да је тужиља пријављена на ПИО по основу пољопривреде од 01.01.1986. године у домаћинству В.В.. Имајући у виду да је тужиља пријављена на ПИО по основу пољопривреде, тужени орган је нашао да је правилно првостепени орган ожалбеним решењем закључио да нису испуњени услови да се тужиљи основ осигурања утврди сагласно одредби члана 24. Закона о здравственом осигурању – као члану породице, већ да су испуњени услови да јој се лични основ осигурања утврди у складу са одредбом члана 17. тачка 21) истог закона, као пољопривреднику. Даље је констатовано да је тужиља била дужна да изврши пријаву на обавезно здравствено осигурање по основу бављења пољопривредом, с обзиром да је обвезник уплате доприноса за ПИО по том основу, а будући да је прописана јединствена пријава на обавезно социјално осигурање, уочена неправилност у основу осигурања тужиље исправљена је тако што је филијала донела решење којим је признала својство осигураника по другом основу, односно по основу бављења пољопривредном делатношћу. Тужени орган је, с позивом на одредбу члана 261. Закона о општем управном поступку, нашао да је првостепени орган погрешно применио процесно право када је за чињеницу правноснажности ожалбеног решења везао стицање новог основа осигурања, као и питање одјаве са досадашњег основа осигурања, али да

наведена погрешна примена процесног права није разлог за поништај ожалбеног решења. У вези навода жалбе да тужиља нема у власништву земљу, оцењено је да та чињеница није од утицаја за поступање у овој правној ствари, јер се пољопривредником осим власника пољопривредног земљишта који остварује приходе од пољопривредне делатности, сматра и члан породице других осигураника из члана 17. закона који су старији од 18 година живота, који су осигурани на обавезно пензијско и инвалидско осигурање, односно који су по том основу обвезници уплате доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. На основу изнетог, тужени орган је применом одредбе члана 230. Закона о општем управном поступку донео оспорено решење којим је одбио жалбу тужиље.

Одредбом члана 16. став 1. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", број 107/05...119/12) прописано је да се осигураним лицима, у смислу овог закона, сматрају осигураници и чланови њихових породица, којима се у складу са овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона обезбеђују права из обавезног здравственог осигурања, а одредбом члана 17. став 1. тачка 21) да су осигураници физичка лица која су обавезно осигурана у складу са овим законом, и то: пољопривредници старији од 18 година живот, који обављају пољопривредну делатност као једино или основно занимање, у складу са законом, ако нису: осигураници запослени, осигураници самосталних делатности , осигураници из тачке 17) овог става, корисници пензија, лица на школовању.

Одредбом члана 111. став 2. наведеног закона прописано је да се својство осигураног лица утврђује само по једном основу. Одредбом члана 113. став 1.- 3. прописано је да су правна и физичка лица дужна да матичној филијали доставе све податке у вези са пријавом на обавезно здравствено осигурање, пријавом промене у обавезном здравственом осигурању или одјавом са обавезног здравственог осигурања, ради утврђивања својства осигураног лица, односно податке о престанку или промени у утврђеном својству осигураног лица, да на основу тих података матична филијала утврђује чињенице за стицање својства обавезно осигураног лица, те да рок за подношење пријаве на осигурање, пријаве промене или одјаве јесте осам дана од дана када су се за то стекли услови. Одредбом члана 114. став 1. прописано је да ако матична филијала, за лице за које је поднета пријава на обавезно здравствено осигурање, не призна својство осигураног лица по основу осигурања из поднете пријаве, или ако му то својство призна по неком другом основу, дужна је да о томе донесе решење које доставља подносиоцу пријаве. Одредбом члана 123. прописано је да пријаву података матичној филијали подноси: послодавац, орган надлежан за послове јавних прихода, организација, савез и удружење, осигураник који је сам обвезник плаћања доприноса за обавезно здравствено осигурање, осим осигураника из тачке 2) и 3) овог члана, организација за запошљавање, организација за пензијско и инвалидско осигурање и Републички фонд**.**

Инструкцијом Министарства здравља Републике Србије о примени Закона о здравственом осигурању број: 011-00-55/2006-03 од 21.02.2006. године, појашњено је ко се сматра осигураником пољопривредником у смислу цитираног члана 17. став 1. тачка 21) Закона о здравственом осигурању, те да се осигураником - пољопривредником у смислу цитиране одредбе не сматра супружник или ванбрачни партнер осигураника пензионера, запосленог, предузетника и др., коме је место пребивалишта на адреси према седишту пољопривредног земљишта, односно претежног дела пољопривредног земљишта (без обзира на власништво земље). Ова лица остварују права из обавезног здравственог осигурања као чланови породице осигураника у складу са чланом 24. до 27. закона, а како се не би сматрала осигураницима из члана 17. став 1. тачка 21) Закона о здравственом осигурању, потребно је

да докажу чињеницу да им пољопривредна делатност није једино или основно занимање. Ту чињеницу доказују подношењем изјаве два сведока, оверене код општине, суда или у месној канцеларији, да се не баве пољопривредом као јединим или основним занимањем. Међутим,уколико је супружник или ванбрачни партнер осигураника пензионера, запосленог, предузетника и др., по личном основу обавезно осигуран као пољопривредник по прописима о ПИО, та лица су и обвезници уплате доприноса за обавезно здравствено осигурање, односно сматрају се осигураницима из члана 17. став 1. тач. 21) Закона о здравственом осигурању.

Код изнетог чињеничног и правног стања ствари, према оцени Управног суда, основано се тужбом указује да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиље, с обзиром на то да разлози из образложења оспореног решења за сада немају упориште у доказима садржаним у списима предмета. Ово с тога што се у списима не налази пријава за тужиљу на ПИО по основу пољопривреде од 01.01.1986. године у домаћинству В.В. као ни докази из којих би се утврдило да је тужиља члан домаћинства напред именованог, а на основу чега је даље закључено да су испуњени услови да се тужиљи утврди лични основ осигурања сагласно члану 17. тачка 21) Закона о здравственом осигурању, као пољопривреднику. Поступајући на напред наведени начин, те доносећи одлуку као у оспореном решењу, тужени орган је повредио правила поступка утврђена одредбом члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, број 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), јер образложење оспореног решења не садржи разлоге, оцену и доказ за одлучну чињеницу на коју је примењено материјално право, као ни разлоге који упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиље, Управни суд је, на основу одредби члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), одлучио као у диспозитиву ове пресуде, како би се у поновном поступку донело правилно и на закону засновано решење, с тим што је тужени орган везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка из ове пресуде у смислу одредбе члана 69. став 2. истог закона.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 19.02.2016. године, 4 У. 18784/13

Записничар
Гордана Војновић, с.р.

Председник већа - судија
Душанка Марјановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СМ